

Med omtanke om framtiden
VÄSTRA GÖTALANDSREGIONENS BUDGET 2010

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

Hur påverkas Västra Götalandsregionen av den ekonomiska krisen?

Fortsatt hög kvalitet i omsorg och service

Västra Götalandsregionen är en politiskt och demokratiskt styrd organisation med två huvuduppdrag. Det ena är att erbjuda invånarna i Västra Götaland en god hälso- och sjukvård. Det andra är att främja tillväxt och utveckling i Västra Götaland. Verksamheten finansieras med skattemedel. Ju fler människor som arbetar och betalar skatt desto bättre förutsättningar får regionen att fullfölja sina uppdrag. När konjunkturen vänder nedåt blir effekterna fullt kännbara först när arbetslösheten kulminerar och skatteintäkterna faller.

Konsekvenserna av den globala ekonomiska kris som präglat 2009 kommer därför att påverka Västra Götalandsregionen under lång tid framöver och begränsa det ekonomiska

handlingsutrymmet under 2010. Tack vare det överskott som skapats under tidigare år finns dock resurser för att bibehålla en hög kvalitet i omsorg och service. Med omtanke om framtiden vidtar vi en rad åtgärder för att hantera krisens effekter. Genom fortsatta satsningar på utveckling och jobb kan vi behålla en trygg välfärd och mildra konsekvenserna för både medborgare och samhälle.

I den här publikationen kan du läsa om hur regionens resurser kommer att fördelas under 2010 och vilka områden som prioriteras. Innehållet är baserat på Västra Götalandsregionens budget 2010, "Med omtanke om framtiden". Budgeten är det viktigaste styrdokumentet för all verksamhet inom Västra Götalandsregionen.

2010 fokuserar vi på att...

- Bibehålla en god kvalitet i alla verksamheter.
- Upprätthålla en hög tillgänglighet i primärvården.
- Fortsätta satsningen på utveckling och jobb.

Vårt uppdrag

Västra Götalandsregionen uppdrag är att bidra till ett gott liv för människorna i Västra Götaland. Vi ska:

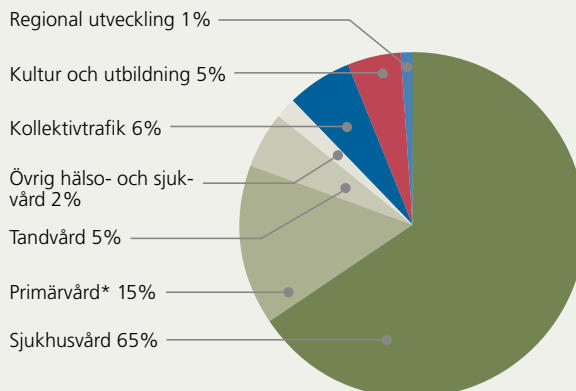
- *erbjuda invånarna i Västra Götaland en god hälso- och sjukvård samt verka för en god hälsa hos hela befolkningen. Verksamheter: hälso- och sjukvård samt tandvård.*
- *främja Västra Götalandsregionens tillväxt och utveckling i samverkan med medborgare, företag, organisationer, kommuner, högskolor, universitet och statliga organ. Verksamheter: regional utveckling, kultur samt miljö.*

Västra Götalandsregionen i korthet

Västra Götalandsregionen bildades 1999 och är en politiskt, demokratiskt styrd organisation, med åtta partier representerade i regionfullmäktige. Socialdemokraterna (52 mandat), Folkpartiet (14 mandat) och Centerpartiet (11 mandat) bildar majoritet med 77 av totalt 149 mandat. För övriga fem partier fördelar sig mandatena så här: Moderaterna 36, Kristdemokraterna 12, Vänsterpartiet 10, Miljöpartiet de

gröna 8 och Sjukvårdspartiet 4. Till detta kommer två politiker som tidigare representerade Sjukvårdspartiet men som lämnat sitt parti under mandatperioden.

Så fördelas resurserna

* Till exempel vård vid vårdcentraler, mödrahälsovård, barnhälsovård, sjukgymnastik och arbetsterapi.

*“Den som har behov
av hälso- och sjukvård
ska få vård i rätt tid.”*

Alla medborgare i Västra Götaland ska ha tillgång till en solidariskt finansierad god hälso- och sjukvård efter behov. Vården ska utföras med högsta möjliga medicinska säkerhet och kvalitet baseras på vetenskap och beprövad erfarenhet – allt för att säkerställa en jämlik och jämställd vård med god tillgänglighet.

Kvalitet och patientsäkerhet – God vård

Regionen arbetar systematiskt för att kunna erbjuda bästa möjliga vård med hög kvalitet och god patientsäkerhet i enlighet med Socialstyrelsens högt ställda mål för God vård. Det innebär bland annat att hälso- och sjukvården ska vara kunskapsbaserad och ändamålsenlig, säker, patientfokuserad, effektiv, jämlik och ges i rätt tid.

Ökad samverkan i vården

För att vårdens resurser ska kunna utnyttjas effektivt är det viktigt att regionens sjukhus och andra vårdgivare samarbetar och samordnar sin verksamhet. Till exempel finns stora vinster att hämta genom att sjukhusen drar nytta av varandras erfarenheter i arbetet med att utveckla och förbättra processer och kvalitet. Planerad vård som utförs sällan ska koncentreras till ett eller några få sjukhus, som på så sätt får större möjligheter att göra de investeringar och bygga upp den specialistkompetens som behövs.

Kortare väntetider i akutvården

Patienter som söker akut vård ska få ett snabbt och kompetent bemötande och vård på rätt nivå. Bland annat ska väntetiderna på sjukhusens akutmottagningar kortas. Vårt mål är att 90 procent av patienterna ska komma till en första bedömning inom tio minuter. Den som behöver träffa en läkare ska inte behöva vänta längre än maximalt två timmar. För att

patienten snabbt ska kunna få vård på rätt nivå, är det viktigt att kunna erbjuda en bra rådgivning via telefon och internet. Målet är att 90 procent av samtalen till sjukvårdsrådgivningen ska besvaras inom tre minuter.

Mål för God vård

- Alla verksamheter ska uppnå minst riksgenomsnitt i nationella jämförelser av vårdens kvalitet.
- Vårdskador och vårdrelaterade infektioner ska halveras.
- Alla patienter ska erbjudas vård inom de bestämda garantitiderna.
- Bemötandet av patienter ska förbättras.
- Fördelningen av resurser ska främja vård på lika villkor.

Fritt vårdval med VG Primärvård

2010 blir det första året med VG Primärvård, som innebär att alla invånare har möjlighet att fritt välja vårdcentral och byta när man vill. Ungefär 15 procent av invånarna i Västra Götaland har hittills valt en annan vårdcentral än den de erbjöds av Västra Götalandsregionen. Sammanlagt 205 vårdcentraler startade den 1 oktober 2009 inom ramen för VG Primärvård och av dessa är 64 nya. Under 2010 kommer de fulla effekterna av det fria vårdvalet att slå igenom. Västra Götalandsregionens egen primärvård kommer att behöva anpassas till den nya situationen. En del lokaler kommer att avvecklas och viss personal kommer att få nya arbetsuppgifter.

Ersättningen följer med patienten

Reformen innebär att den ekonomiska ersättningen följer med patienten och varierar beroende på ålder, kön, vårdbehov, socioekonomiska och geografiska förutsättningar. Ersättningen ska täcka vårdcentralens kostnader för att genomföra uppdraget. För patienten blir avgiften lägre på den vårdcentral man själv valt och högre för besök på en annan vårdcentral.

Höga krav på vårdgivare

De vårdcentraler som uppfyller Västra Götalandsregionens krav får tillstånd att etablera sig inom regionen. Kraven som ställs för att bli godkänd gäller bland annat kvalitet, kompetens och ekonomisk stabilitet. Vårdgivaren ska också följa vårdprogram och rekommendationer, erbjuda en hög tillgänglighet och klara vårdgarantin. För att säkerställa att vårdcentralerna uppfyller målen kommer Västra Götalandsregionen att löpande utvärdera verksamheten. Västra Götalandsregionen ansvarar för att det finns minst en vårdcentral i varje kommun.

Etikett för godkänd vårdcentral inom Västra Götalandsregionen.

Ungefär 15 procent av invånarna i Västra Götaland valde en annan vårdcentral än den de erbjöds av Västra Götalandsregionen. Sammanlagt 205 vårdcentraler startade den 1 oktober 2009 inom ramen för VG Primärvård och av dessa är 64 nya. Alla vårdcentraler uppfyller de krav som Västra Götalandsregionen har ställt.

Syftet med VG Primärvård är att:

- Ge patienter och invånare en starkare ställning och inflytande i vården.
- Bredda vårdutbudet i patientens när-område.
- Förbättra kvaliteten och tillgängligheten inom primärvården.
- Ge vårdgivarna lika uppdrag, större frihet och ökat lokalt ansvar oavsett driftform.
- Låta vårdgivarna konkurrera med kvalitet på ett tydligare sätt än idag.
- Möta utmaningar på ett offensivt sätt.

“Västra Götalandsregionen ska skapa förutsättningar för kultur med bredd och spets i hela Västra Götaland.”

Oavsett var i Västra Götaland man bor ska man kunna ta del av ett brett kulturutbud. Inte minst är det viktigt att barn och ungdomar från alla delar av samhället får uppleva och delta i berikande kulturupplevelser. Västra Götalandsregionens kulturnämnd ger uppdrag till drygt 80 förvaltningar, institutioner, organisationer och föreningar och stödjer ett hundratal utvecklingsprojekt med fokus på kultur. Allt med syfte att ytterligare stärka kulturens roll i samhället.

En ledande kulturregion

Västra Götalandsregionen är Sveriges ledande kulturregion. Här satsas mer pengar på kultur än någon annanstans i landet. Kulturen skapar mötesplatser för människor med olika bakgrund och det är viktigt att skapa förutsättningar för kultur med både spets och bredd. Ett prioriterat område för den regionala kulturpolitiken är att öka barns och ungdomars möjligheter att uppleva och delta i kulturaktiviteter.

Kultur får människor att växa

Kulturen är en förutsättning för aktiva och engagerade medborgare. Kultur får människor att växa och har en stor betydelse för sysselsättning, regional utveckling och tillväxt i Västra Götaland. Kulturutbudet spelar också en betydelsefull roll i marknadsföringen av Västra Götaland och är en viktig del av upplevelsenäringen i regionen.

Internationell lyskraft

Verksamheter med internationell lyskraft i form av GöteborgsOperan, Göteborgs Symfoniker och Film i Väst ska fortsatt ha en hög kvalitet och bidra med olika aktiviteter runt om i regionen. För att kulturen ska utvecklas behövs impulser utifrån. Därför ska Västra Götalandsregionen också fortsätta att verka för ett utökat internationellt utbyte på kulturområdet.

Mål

- Barns och ungdomars möjligheter att delta i och uppleva kulturaktiviteter ska öka.
- Turistverksamheter med inriktning på kultur ska göras mer lättillgängliga under en större del av året.
- De fria kulturaktörerna ska få stöd för att öka invånarnas tillgång till kultur i hela Västra Götalandsregionen.

“Regionen ska vara en samlande kraft för en miljödriven utveckling i Västra Götaland.”

Västra Götalandsregionen ska vara pådrivande i utvecklingen för en bättre miljö. Dels genom att vara en föregångare på miljöområdet, dels genom ett aktivt samarbete med andra aktörer. Västra Götalandsregionen ska fortsätta arbetet med att göra det lättare för medborgarna att ta klimatansvar genom att förbättra kollektivtrafiken. Dessutom ska produktion och användning av ny miljöteknik med klimatfokus stimuleras. Det är också viktigt med ett ökat engagemang i internationella miljöfrågor. Klimatförändringen och utarmningen av den biologiska mångfalden angår och påverkar alla.

Miljöanpassad upphandling

Västra Götalandsregionen är en stor inköpare av olika produkter. Genom att välja miljöanpassade produkter ska vi bidra till att minska påverkan på hälsa och miljö. Till exempel fasas farliga kemikalier ut. För att underlätta en miljöanpassad upphandling har Västra Götalandsregionen tagit fram en ”grön lista” med miljöanpassade inredningsprodukter och möbler.

Resandet ska minska

Antalet resta mil i tjänsten för regionens medarbetare har ökat under senare år. Den trenden ska nu brytas genom att stimulera mötesformer som inte kräver så mycket resande. Dessutom ska arbetet fortsätta med att genomföra Västra Götalandsregionens resepolicy för säkrare, billigare och miljömässigt bättre tjänsteresor.

Minskad elanvändning

Genom ganska enkla åtgärder kan man minska elförbrukningen. Alla regionens verksamheter ska därför kontinuerligt se över sin elanvändning.

Smart Energi

Smart Energi är ett samverkansprojekt för att skapa ett brett engagemang för energi- och effektiviseringsfrågor i Västra Götaland. Syftet är att bryta den

negativa klimatförändringen. Under 2010 ska ett antal idéer med målet att fasa ut användningen av fossila bränslen förverkligas.

Infrastrukturen viktig

För att långsiktigt minska transporternas miljöpåverkan, ska transportsystemen byggas ut och moderniseras, med fokus på kollektivtrafik och järnväg. I storstadsområdet ska kollektivtrafikens infrastruktur prioriteras med bland annat separata busskörfält och terminaler. För att minska de långväga transporternas miljöpåverkan är det viktigt att järnvägen får en större andel av trafiken.

Mer kollektivtrafik

Ökat resande med kollektivtrafik är avgörande för att skapa en bättre närmiljö och minska klimatpåverkan. Det regionala resandet har ökat kontinuerligt sedan regionen bildades. För att skapa en hållbar trafiksituation är det nödvändigt att det kollektiva resandet fortsätter att öka och att kollektivtrafikens marknadsandel ökar. Projekt K2020, regionbusstrategin och målbild tåg 2010 innebär en kraftfull ambitionshöjning. Inom de ramar som ekonomin tillåter kommer regionen att vara fortsatt aktiv för att förverkliga kollektivtrafikens ambitioner. Som kompensation för minskat statsbidrag får Västtrafik 25 Mkr under 2010 och 2011.

En av Västra Götalands viktigare långsiktiga utvecklingsfrågor är att hålla en hög nivå inom forskning och utveckling. Västra Götalandsregionen ska medverka till ökad samverkan inom strategiska forsknings- och utvecklingsområden. Det innebär en prioritering av insatser som stödjer västsvenska aktörers delaktighet i såväl nationella som europeiska och internationella forskningsprogram.

Råd för ökad samverkan

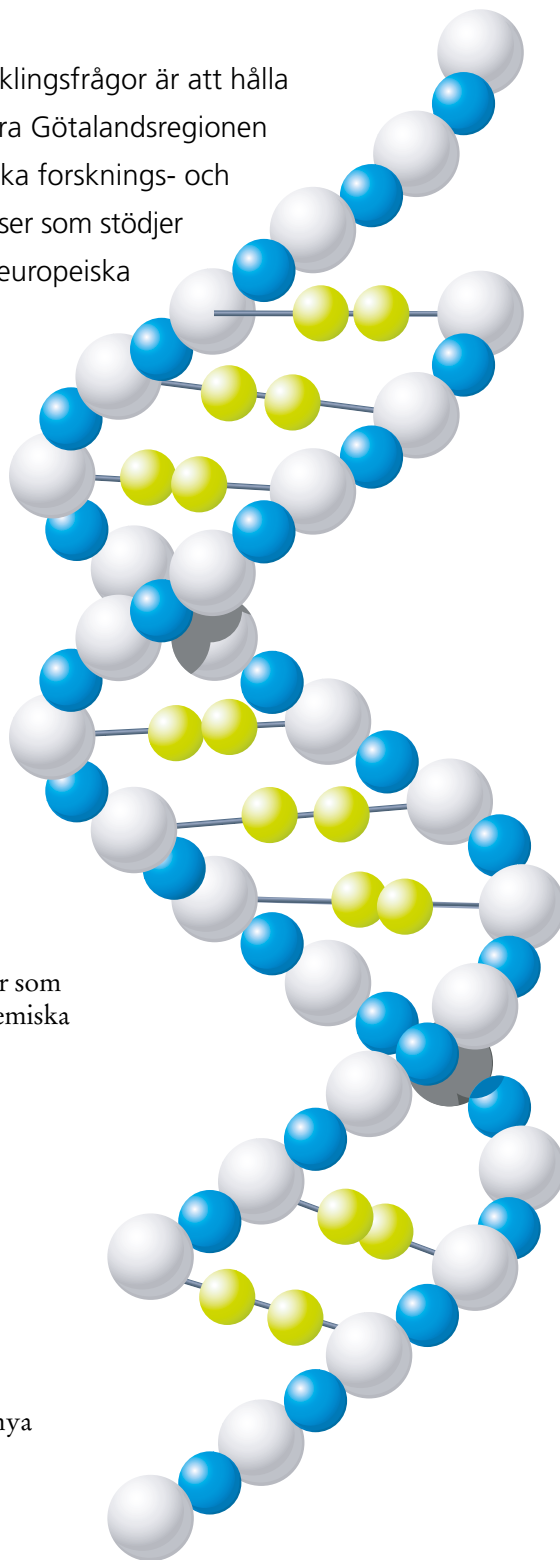
Västra Götalandsregionen har inrättat ett särskilt råd för forskning och utveckling som ska underlätta samverkan mellan olika aktörer inom forskningsområdet. I budgeten för 2010 ingår medel för att bygga nätverk som kan stärka Västra Götalands position inom forskningsområdet.

Förnyelse av västsvenska branscher

Förutom den forskning som sker inom hälso- och sjukvårdsområdet ska Västra Götalandsregionen bidra till förnyelse av branscher där Västsverige idag är internationellt konkurrenskraftigt. Prioriterade områden är fordonsforskning, miljö, energi och klimat samt satsningar för att behålla Västra Götalands konkurrenskraft inom klinisk forskning och kliniska prövningar. Satsningar på tillämpad forskning ska kombineras med insatser som underlättar samverkan mellan lärosäten samt mellan den akademiska världen och näringslivet.

Klinisk forskning

Sahlgrenska Universitetssjukhuset (SU) är en viktig motor för klinisk forskning och utveckling i Västra Götalandsregionen och spelar en viktig roll även nationellt och internationellt. Här har man uppdraget att utveckla och införa nya vårdmetoder och att fortlöpande värdera och överföra kunskap till övriga sjukhus. Västra Götalandsregionen samarbetar också med andra aktörer för att stödja den kliniska forskningen. Till exempel genom den nya mötesplatsen för forskare, Gothia Forum. Bakom initiativet står Västra Götalandsregionen, Göteborgs universitet, Chalmers och läkemedelsföretag.

"Forskningsresurserna till Västra Götaland från nationella och europeiska forskningsprogram ska öka."

Västra Götalandsregionen ska vara en attraktiv arbetsgivare, konkurrenskraftig både i relation till andra regioner och landsting och till omgivande privat sektor.

Västra Götalandsregionen ska erbjuda goda arbetsvillkor och bra arbetsmiljö. Det innebär ett tydligt ledarskap, att varje medarbetare har inflytande över sin situation och möjlighet att utvecklas i sitt arbete.

Tryggare arbetsformer

Tillsvidareanställning med heltid ska utgöra norm vid anställning i regionen. Andelen heltidstjänster ska öka och ofrivilliga deltidstjänster ska minska för att på sikt helt upphöra. Idag utgör timavlönade, vikariat eller andra typer av tillfälliga anställningar närmare 15 procent av det totala antalet anställda. Därför ska regionen inrätta vikariepooler i egen regi för att möta tillfälliga behov i verksamheten. På så sätt kan också andelen med tillfälliga anställningar minska. Bemanningsföretag anlitas allt oftare när verksamheterna inte kan tillgodose behovet med tillsvidareanställd personal. Detta gör det svårare att planera och leder till sämre kontinuitet och ökade kostnader. Därför ska användningen av bemanningsföretag minska.

Viktigt säkra kompetens

Trots ett begränsat ekonomiskt handlingsutrymme vill Västra Götalandsregionen undvika att säga upp tillsvidareanställd personal och därmed förlora värdefull kompetens. Däremot kommer vissa personal-

omställningar att bli nödvändiga både inom primärvården och vid sjukhusen. En del personal kommer att få nya arbetsuppgifter, andra kommer att erbjudas kompetensutveckling av olika slag.

Jämställda löner

Regionen har haft framgång i sitt arbete för att undanröja oskäligen strukturella löneskillnader. Men vi nöjer oss inte med det utan lägger minst en tredjedel av det ordinarie löneökningstrymmet på de prioriterade yrkesgrupperna även vid kommande löneöversyn.

Främja god hälsa

Ledstjärnan i regionens arbetsmiljöarbete är att främja och förebygga en god hälsa. Arbetet intensifieras nu med en förstärkt företagshälsovård för att hjälpa medarbetare som varit långtidssjukskrivna tillbaka till arbete. Även uppföljningen av genomförda rehabiliteringssamtal och andra insatser ska förbättras.

Vill du ha den kompletta budgeten?

Beställ den via e-post: adress.distributionscentrum@vgregion.se eller telefon: 0501-620 84.
Besök gärna vår hemsida www.vgregion.se om du vill veta mer om oss och våra verksamheter.

